

افتخار دارم که سواد مراسله که بموجب آن تقاضاهای دولت اعلیحضرتی را از دولت ایران نموده ام ارسال دارم بعلاوه سواد مراسله قبولی آن دولت و سواد ترجمه عبارت ترضیه و وثیقه شاه را لفا ایقاد میدارم

(امضا) چارلز مارلینک

ملفوف ۱ نمره ۲۱۵

للهك ۲ ژوئیت ۱۹۰۸ حضرت اشرفا - مضامین تلگراف

۲۹ شهر ماضی را که حضرت اشرف شما بر حسب امر اعلیحضرت شاه مخبره نموده از بی احترامیهای که در عرض چند روز نسبت بسفارت اعلیحضرت پادشاه بریطانیای عظمی بوقوع رسیده بود اظهار تاسف نموده بودید بدولت متبوعه خود مخبره نمودم

بموجب تعلیماتی که از وزیر امور خارجه امروز برای من رسیده بحضرت اشرف اطلاع میدهم که نظر به بی احترامیهای که بدعوات مکرره نسبت بسفارت اعلیحضرتی باوجود پروتسدهای رسمی من از طرف پلیس و عساکر بعمل آمده دولت اعلیحضرتی پس از مذاقه در اهمیت موقعی که تولید ~~ص~~ کردیده تقاضاهای ذیل را ترتیب داده اند. :-

۱ - عساکر و پلیس از معابر سفارت بر داشته شده و تبعه ونوکرهارا مزاحم نشوند

۲ - وزیر دربار از طرف اعلیحضرت پادشاه و وزیر امور خارجه از طرف دولت ایران هر دو بالباس تمام رسمی در سفارت انگلیس طهران آمده در حضور من ترضیه کامل بطور رسمی بخواهند و قبل از وقت

اطلاعات لازمه از بابت آمدن نمود بدهند

۳ - تمام اشخاصی که اخیراً در موقع ورود بسفارت یا خروج از آن دستگیرانموده‌اند و برای کارهای حاوی خود اباب و ذهاب نموده‌اند فوراً مستخلص سازند

۴ - وثیقه معضی از طرف اعلیحضرت شاه برای جان و اشخاص و اموال پناهندگانی که فعلاً در سفارت هستند بمن داده شود
 ۵ - در صورتیکه در جزو پناهندگان کسانی باشند که متهم بجنایتی شده و خطای پلئیکی که برای آن عفو عمومی داده شده نداشته باشند از آنها از روی امانت خواهد شد و یکی از اعضای سفارت در موقع محاکمه آنها حضور خواهد داشت

در پیشنهاد نمودن این تقاضاها بحضرت اشرف من بتابرنعلیمی که دارم عرض میکنم که در صورتیکه این تقاضاها فوراً قبول نشده و بادقت تمام انجام نشود دولت اعلیحضرتی مجبور خواهند گردید که اقدامات لازمه برای تحصیل جبرانی که تصور میکنند باید به آنها بشود بنمایند

بر وفق تعلیماتیکه از دولت متبوعه خود بمن رسیده من مواد فوقرا با اعلیحضرت شاه پیشنهاد میکنم

(امضاء) چارلز مارلینگ

ترجمه منقوف دو نمره ۲۱۵

مکتوب علاء السلطنه بمستر مارلینگ

طهران ۹ ژوئیه ۱۹۰۸ آقا از مضامین مراسله دوم ژوئیه شما مشر بر شرایط پنجگانه که از قراری که مرقوم داشته‌اند

بر حسب تعلیماتیکه از دولت متبوعه خود برای شما رسیده بدولت ایران پیشنهاد میفرمائید مستحضر شدم و مسئله را برض اعلیحضرت پادشاهی رسانیدم نظر به نیات مقدمه آن اعلیحضرت در بذل توجه مخصوص بحفظ واستقرار مبانی مودت واتحاد مابین دولتین ومحض اثبات مقاصد خالصانه خود آن اعلیحضرت تقاضای مذکوره را قبول و مرا مامور نموده اند شمارا از قبول شرایط مندرجه مراسله خود مستحضر دارم در خصوص ماده سوم شما البته دولت ایرانرا از اشخاصیکه خواسته اید مستخلص شوند مطلع خواهید ساخت تا آنکه اوامر لازمه داده شود در باب ماده چهارم برای جان و مال وشخص پناهندگان در سفارت تأمینات داده خواهد شد ولی چنانچه شفاها اظهار داشته ام دولت انگلیس هم آگاه میباشدند من شمارا از این مسئله متذکر مینمایم که لازم است پناهندگان سفارت انگلیس تا مدتی بخارج مسافرت نمایند زیرا که حضور ایشان باعث مفسده میشود و مفارقت آنها باعث آرامی که مملکت آقدر به آن محتاج است خواهد بود اوامر لازمه برای اجرای شرایط فوق الذکر صادر شده و واضح است که این حادثه را خاتمه یافته و سکوت عنه تصور خواهید نمود امید است که همینطوریکه دولت ایران ساعی است حتی الامکان با اظهارات دولت انگلیس موافقت نماید آندولت هم از حسن نیت دولت ایران نسبت بخود قدردانی خواهد نمود
(امضا و مهر) علاء السلطنه - محمد علی

ملفوف نمره ۲۱۵

مضمون ترضیه شفاهی وزیر دربار و وزیر امور خارجه برای بی احترامی که بواسطه محاصره سفارت اعلیحضرتی شده است بر

دولت علیه ایران باتاسف زیاد مفهوم گردیده که در موقع اجرای اقداماتی که برای استقرار و نظم و حفظ امنیت اهالی پای تخت معمول گردیده بعضی از مامورین جزو درحین انجام وظایف خود مرتکب بعضی اعمال غیر محترمانه که مخالف با دستورالعملاتی بوده که بایشان داده شده است نسبت به سفارت محترمه اعلیحضرت پادشاه بریطانیا شده اند اعلیحضرت پادشاهی بنابراین از رفتار مامورین خود بسیار دلننگ شده و مرا مامور نموده اند که از طرف خود برای وقوع این حوادث که بهیچوجه من الوجوه با احساسات دوستانه آن اعلیحضرت نسبت بانگلستان موافق نداشته اظهار تاسف صمیمانه بنمایم

طهران ماه ژوئیه ۱۹۰۸

ملفوف چهار نمره ۲۱۵

ترجمه دستخط شاه راجع بتأمین جان و اموال اشخاص

پناهندگان سفارت اعلیحضرتی

وزیر امور خارجه چون بعضی از تبعه ایران از رفتار و کردار

سابق خود ترسیده و در سفارت انگلیس پناهنده شده اند منمحض احترام آنسفارت خطاهای گذشته آنها را بخشیده و بموجب این دستخط اعلان مینمائیم که اشخاصیکه اسامی آنها در صورتیکه سفارت داده اند مذکور است از حیث جان و مال و شخص خود امنیت داشته و خود را از خطای گذشته معاف بدانند

بعضی از آنها که مصدر شرارت هستند باوجود آنکه خطاهای

گذشته آنها بخشیده شده باید لزوماً تا مدتی از مملکت خارج شوند شما باید آنصورترا بما ارائه نمائید تا آنکه مدت غیاب هر يك را تعیین نمائیم

نمره ۲۱۶

مکتوب مستر او برن بسرادواردگری . - (واصله ۴ اوت)
 سنت پترزبورگ ۲۵ ژوئیه ۱۹۰۸ - آقا در ۲۲ شهر جاری
 وزیر امور خارجه از بابت حوادث تبریز بسیار اظهار تشویش نموده
 گفت وضع هرج و مرجی که آنجا در پیش است پراز خطر می
 باشد هنوز کسی تاکنون مزاحم جنرال قونسول روس نشده واجتماع
 مردم احتیاط داشتند که بر اجانب حمله نشود ولی وثیقه بدست نیست
 که چنین اقدامی بوقوع نرسد

مسیو ایسولسکی سپس از خسارات عظیمه که بعلت دوام
 اغتشاشات بتجارت روس وارد آمده مذاکره نمود و اظهار داشت
 که با آنکه دولت روس نمیخواهد اوضاع ممکن است طوری شود
 که آن دولت مجبور بمداخله گردد مسیو ایسولسکی تکرار نمود
 که دولت روس میل مداخله ندارد و اینکار را فقط در صورتیکه
 اوضاع آنرا ناچار نماید خواهد کرد و در هر صورت بدون آنکه
 قبلاً بادولت اعلیحضرتی مشورت نماید عمل نخواهد نمود

دیروز وزیر امور خارجه را مجدداً ملاقات نموده درخصوص
 اینمطلب مذاکره نموده اظهار داشتیم که آنچه آجناب در ۱۲ شهر
 جاری بمن عنوان نموده بودند اسباب تشویش خیال من شده من
 اینطور فهمیده بودم که در ضمن مذاکراتی که مابین ایشان و وزیر
 مختار اعلیحضرتی واقع گردید طرفین اینطور قرار داده بودند که
 تا زمانیکه حفظ جان و مال تبعه روس وانگیس مراعات میشود در امور
 ایران مداخله نخواهند نمود وجناب ایشان الحال از خساراتی که

بتجارت روس وارد آمده صحبت مینمایند هرگاه دولت روس
 میخواهند هر موقعی که خسارتی بتجارتشان وارد میاید از روی اصول
 مداخله عمل نمایند اینکار عاقبت وخیمی خواهد داشت میوایبولسکی
 در جواب مرا اطمینان داد که دولت روس در اینخصوص بیچوجه
 در پولتیک خود تغییری نداده اند و آخرین چیزی که آن دولت
 طالب هستند مداخله در امور ایران است و چیزی ~~که~~ باعث این
 اقدام خواهد شد فقط خسارات بسیار عظیمی است که بتجارت روس
 وارد آمد من نایستی از ~~حکلماتی~~ که در ۲۲ شهر جاری اظهار
 داشته اند تعبیر کنم که دولت روس صریحا در خیال مداخله میباشد
 وایشان فقط میخواسته اند که مرا از خوف این~~که~~ مبدا اوضاع
 طوری شود که اقدام باینکار را ناچار و لاعلاج نماید واهل سازند
 (امضا) هیواوبرن

نمره ۲۱۷

تلگراف مستر مارلینک سرادواری گری . - (واصله ۸ اوت)
 طهران ۸ اوت ۱۹۰۸ - مهبجین انقلاب که در قلهک بودند
 باستثنای ۱۲ نفری که امید خارج شدن آنها يك يادو روز دیگر
 دارم دیروز رفتند

نمره ۲۱۸

مکتوب سرادواری گری بمستر مارلینک
 وزارت خارجه ۱۳ اوت ۱۹۰۸ - آقا مراسلات شما ~~که~~
 حاوی شرح کلیه حوادث مربوط باگودتای اخیر در ایران بود
 واصل گردید

ر - مرادات مذکور برای من مسمار بودند و لازم
 است که نسبت را مستحضر دارم که دولت اعلیٰ محضری اسکالای را
 صحتیه درین و نوع حوادث مرقومه سمنارا دوچار نموده بحوی
 - حد و - و جمعی که شما در مورد اوضاع مسمار ناکواری که
 - حالت هر - آمده بحرف داد آمد سمناره می نمایند

(احصاء) کبری

ره ۲۱۹

و - در رابلک سرده اردگیر - (ومنه ۱۱ اوب)
 و - اعز و - ۱۹۰۷ آ - ه را که - ماه
 و - ۲۶ و - در روز ۲۷ سپید کند - من - آ - اوراره ایسه مهضلا
 - کرد مرده سمرروس من آزاد نمود و در صورت فطمی حاصل
 نمودند و - ۱۰۰ م که ک - ک از سده می - - -
 حد و -

مستوره مخصوصا صبر در روز و - اشد و - ایسه
 که - د - ی - حکونه احمدی - در - س - س - موجوده
 و - ه - ی - ندانی که وصول نمود که ان - ار کمی د - نا آنگه
 ه - و - ی - عادت کمر کی حر - دار دگری مهضلا
 - ر - س - بوجه نقد تبدیل مسمار و حساب و خواهانی که
 پس - دانه میشود طاهرا بهنجوخه کریمه نمسود و اسحق
 - حد مسمار و مسمار است که از مهورین اولاب و اولاب برداشت
 عادت است که آ - مشول وصول آن میباشد طلب نماید و اسما بی سکی
 از و طائف مسوومان است مسووفیان چنانچه تصور میشود و محاسبات

جدیداً ممیزی شده بدان واسطه عایدات زیاد تر و بزرگتری چنانچه تصور میشود بدست آید بنا براین اینطور معلوم میگردد که در تشکیل يك شعبه عایدات در صورتیکه یکنفر مامور متدین ریاست آنرا بدهد بگیرد اشکالی نخواهد بود اما از حیث مصارف ترمیمات زیادتری لازم است بشود تاکنون چیزی که بتوان اسم آنرا بودجه گذارد در کار نبوده مسیویز و سعی داشته است معنی بودجه را بفهماند ولی بمقصد خود نائل نگردیده مامورین وزارت مالیه تصدیق دارند که عایدات و مصارف باید مساوی باشند ولی میگویند در صورتی که مبلغ عایدات گمرکی غیر معلوم است چطور میشود این کار را کرد و بحث آنها آنست که عایدات گمرکی را باید خارج از موضوع بودجه قرار داده و از مصارف عادی کم نمود تا بمیزان مالیات و سایر منابع عایدات ثابت برسد از قرار معلوم اینکار را تا همین اواخر معمول داشته آید و اضافه عایدات گمرکی را پس از وضع مصارفی که به آن تعلق دیگری تصور میشود اند يك وجه فوق العاده است که از آن باید همه نوع مصارف غیر مترقبه را بدون اینکه کسی تصویب نماید بردارند مسیویز را عیب بر آنست که امکان دارد تخمین مصارف را که بتوان از روی آن يك بودجه موقتی تهیه نمود او بعلاوه پیشنهاد میکند که گمرکات و ضرابخانه باید در تحت وزارت مالیه باشند

واضح است که موفقیت او در اعمال این نقشه چنانچه خود او هم تصدیق دارد کاملاً بسته باشخاص و اختیارات کمیته کنترل خواهد بود مسیویز و عقیده بر اینست که میتواند دو پایه نهر از ایرانیان متدین را برای اینکار نامزد نماید ولی از قرار معلوم وجود

یکنفر اروپائی در کمیته که در مد نظر است برای اینکه جدت لازمه را بخرج داده وسیله اداره امور بطور تدین شود ناگزیر خواهد بود ولی حتی اگر تصور کنیم که کمیته موافق دلخواه تشکیل گردیده و برای دوام آن تأمینات صحیحه بدست آید این مسئله مشکل هنوز باقی خواهد ماند که پرسنی که برای اداره کردن یک اداره مالیه که نسبتا بتواند امورات را بکفایت بگذراند از کجا میتوان پیدا کرد بر من شخصا یقین است که اینکار تقریبا غیر ممکن خواهد بود مگر آنکه عده از ماورین که مسئولیت کارهای عمده داشته باشند اروپائی باشند گمان من اینست که سیوییزو هم رویهم رفته با من هم خیال است روز سی ام سیوییزو بحضور شاه مشرف شده نقشه رفورمی را ~~صک~~ در مد نظر داشت بان اعلیحضرت ارائه نمود شاه بهیچوجه اعتراضی ننموده و بسیار اطهار همراهی و معاونت مخصوصا برای تشکیل کمیته کنترل باو نمود مسیوییزو از روی دقت برای آن اعلیحضرت توضیح نمود که آنها مسئله ~~صک~~ نمودن بابران را در اینموقع اغتشاش هلی مالیه آندولت در تحت ملاحظه نخواهند آورد مگر آنکه وثیقه معینی بدست باشد که عمل رفورم باجدت تمام تعقیب خواهد شد مسیو دوهارت ویک را عقیده بر اینست که شاه این مسئله را کاملا درک مینماید

اما از بابت درباریان ووزرا خیلی احتمال میرود که حاضرند شاه را نصیحت نمایند هرگونه شرایطی را که برای پرداخت مساعدنه دولتین پیشنهاد نمایند قبول نماید هیچ گفتگوئی نیست که پول جدا لزوم پیدا ~~صک~~ کرده و

و دستگیر، دولت ایران برای حصول آن متسبب هر نوع اقدامات
 گردیده است مثلاً بواسطه مساعدت گرفتن ردهب غارتان کمرکی
 در آذربایجان بول اراشعاصر معسر مشروطه خواه باساهر اص از اهل
 دراز در دهانل سود حبه حراب کن نتیج اقدامی به شود که دولت
 در بحرانلاب نادر معومه بحق خود نرسد بواب مونه بیکن است
 با کوردانم که در صراحت به کینه نبرد که بان داده مسود سکه
 درم وای واقع سدرتعداد آن - تحمیل صدی ده - نمانده دولت
 برمه لانه محبت مدیره راجحانه که حساب ادا خود را اس نموده
 هرود در واقع هجکاس می رسد که آفر صراحت سکرانجه در
 روی نون بار مسود با نجان بااد مسود و فقط راندر
 م یور هن حاصل بود و آن در است که دولت مسود
 ایدارد و اب اهدرد سدد که در کپای روسی و سوسی
 خطها بدل همد سکه حق بطور دولت بصمت کمرکاب و حبه
 در حتمری برسد

مدیرم مسته رفوزم برای آن مسودی سکه دراز دارد
 قبول شود و معضد بری آنکه در مهائل آن بول ندرت آورده
 قبول مکند و ما نند مدطر بوده نسیم چطور ببول مسر گردد
 هر کوبه لاس برای تلف کردن آن و احتراز از رفوزم عمل
 خواهد آمد هرگاه بک نتیجه مفیدی اراس اقدام سدد گروه شود
 وثقه های سار سحر و حدی لارم است و اس کار نموده مسیویرو
 خواهد بود که طرح شرایط لارمه را بررد او فعلا مشغول بحصق
 است ببنند اقل مبلغ مساعدت که برای رفع اشکالات حاله دولت

دارم است حذر خواهد بود بجز بهری منوان آفرایست ورد
 که غیر از رای هاست و سر و عه طوار دگری بعد عرف رسد
 در این باره است

مره ۳۰

مکتوبه در رسد راسک در ادو دگری . (+ صه ۱۱ و ۱)
 بهک برد ادب ۱۹۰۸ - و در لکرت و حور ملود حصار
 را و در شکلاک اکبر در عده ر دستوی سر و در در
 می و ر و سول است و شاه و در و در و در آه است
 در و در و در که در و در و در و در و در
 واقع سسی و در اشخاصی در در و در و در و در
 در و در و در و در و در و در و در و در و در
 در و در و در و در و در و در و در و در و در
 در اولان رسد

همدگره در دستخط شاه پس رسد در دست و در
 در دست میراب موده کار آهسا رسی رسد که فور - ر و در
 و در در دست بر آنها صی شدل راسی رسد که در در
 در در آرا ر لخصی خودند ناهن رسد که مگر آه سر رسد و در
 در دست دستمونی که ان اشخاص ر حمله کسی رسد در
 دستخط در مورد آه صادر شده قبول شده اعتماد رسد کرد الله
 برای ان عنوان بهانه دانند چرا که با وجودیکه علان عمو عمومی
 داده شده بود عده را بجهاب صرف پلسکی دستگیر نموده بود - من
 رسد اصل در دادن حسن نوشتجات بودم چرا که بجزار داشت

آنها را سوء استعمال نمایند ولی از آنجائیکه راه دیگری برای ترغیب آنها بر رفتن از آنجا بنظر نمیرسید من بالاخره مصمم شدم که بان اشخاصیکه واقعا خود را درخطر می پنداشتند نوشته مزبور را بدهم عبارت این نوشته را بطور دقت نوشتم باین مضمون ~~صک~~ حامل باین اسم وشغل ومحل سکونت صحیح جزو پناهندگان سفارت میباشد قبل از آنکه این نوشته را بدهم باوزیر امور خارجه در این باب مشورت نموده و او اظهار داشت که چنین نوشته باین ترتیب مورد اعتراض واقع نخواهد گردید

باوجود این بستیا هنوز در رفتن ابراز بی میلی زیاد مینمودند و آنچه بانها از طرف متر اسمارت و مفتاح السلطنه و متر چرچیل هرروزه و تقریباً ساعت بساعت اصرار میشد و حاجه مینمودند باینکی دوروز تغییر خیالی برای آنها پیدا نشد کم میتوان شك داشت از اینکه آنها هنوز میترسیدند ولی پس از آن بر من حتم شد که مقاصد پلتیکی هم در اذهان آنها نفوذی داشته من بنابراین متر اسمارترا دستورالعمل دادم که بالسان جدی تری با آنها مذاکره نموده حتی تا این اندازه که به آنها اشاره نماید که چون سفارت نمیتواند آنها را بجهات پلتیکی اجازه توقف دهد من حسب الامکان لزوما اقدامات سخت تری برای اخراج آنها خواهم نمود من امید وارم که از دستورالمهای خود تجاوز ننموده باشم

این اعلام احکمر چه فوراً نتیجه از آن بروز نمود ولی بالاخره منتج ثمری گردیده و روز ۱۶ فقط از بستیا ده نفر در سفارت بیشتر نبودند یعنی همان شش نفری که شاه میخواست از

مملکت خارج شوند و چهار نفر دیگری ~~که~~ میبایستی باذربایجان معاودت نمایند

اما از بابت شش نفر اولی ابتدا شاه درخواست نمود که نفی زاده بایستی بعدت ده سال و بهاء الواعظین واعظ پنجسال یکی از مدیران جرائد ۷ سال و دیگری ۸ سال از ایران خارج باشند ولی چون من باین مدت‌های طویل که یک مجازات بسیار سخت نفی از مملکت بود و با شرایط دستخط ~~که~~ عضو عمومی نعام مهیجین یلتیکی و مخصوصاً به پناهندگان سفارت اعلیحضرتی داده بود مطابقت نداشت اعتراض نموده بودم این مدت‌ها سپس بقرار ذیل تخفیف داده شد :-

نفی زاده	$\frac{1}{4}$ سال
بهاء الواعظین	$\frac{1}{4}$ سال
میرزا علی اکبر خان	۱
صدیق الحرم	۱
سید حسن	۱

معاوند السلطنه بهانه علت مزبور مبطل خود از ایران خارج شد و مدنی برای او تعیین نشد چهار نفر دیگر قرار شد باوطنان خود معاودت نمایند

من لازم نیست از شرح مذاکرات مطلقاً مستکدر آمیزی که منتهی بحسرت باقی پناهندگان در تاریخ ۱۸ و ۱۹ ژوئیت در کالسکه های دولتی برای انزلی شد بشما زحمت دهم لازم بود

که برای مخارج مسافرت و سایر مخارج آنها ترتیب پولی داده شود که شاه به آنها بدهد و ترتیب این کار آخر الامر داده شد پناهندگان دوباره بسیار از حق خود تجاوز کرده و بعضی از آنها درخواست نمودند که شاه باید در مدت غیاب خود از ایران مبلغی **صکک** خرج بآنها بدهد من طبعاً از استماع این عنوانات بیمیلی نمودم و با اشکال زیاد آخر الامر بر مقاومتهای آنها فایق آمدم اگر در مورد تقی زاده از انصاف نکندیم لازم است بنویسیم که این شخص در تمام مدت توقف خود در سفارت با اشتیاق تمام بکوششهای مستر اسمارت در حرکت دادن بستیها همراهی نمود بستیها بالاخره دو دسته شده در ۱۸ و ۱۹ ژوئیه حرکت کردند و یک مامور از طرف وزارت خارجه و یک غلام سفارت با هر دسته همراه بود

همراهی مستر اسمارت در تمام مدت بسیار دی قیمت بود بوده و سزاوار هرگونه تمجید است

مفتاح السلطنه که نشان ک سی ام جی را داراست و رئیس اداره انگلیسی وزارت امور خارجه است واسطه مذاکرات با شاه بود ترتیب شرایط ترضیه و دستخط توسط او بعمل آمد و مذاکرات ثانوی در خصوص حرکت باقی پناهندگان از ایران بوسیله او انجام گرفت همراهی او و علاء السلطنه وزیر امور خارجه که در تمام این مدت ابراز حسن نیت کامل نموده و از هر **صکک** مساعی برای فیصله عاجل امور دریغ نمودند خارج از اندازه مفید میباشد

(امضا) چارلز مارلینگ

نمره ۲۲۱

تلگراف سرنیکسن برادواردگری مورخه ۱۹ ماه اوت
از سن پترز بورغ

کفیل وزارت امور خارجه امروز در خصوص ایران بامن
صحبت داشت و پیشنهاد نمودند که خوب است بشاه متفقا یادآوری
بشود که او باید در تاریخ معینی مجلس را باز نموده و بقولهاییکه
در دستخط خود داده عمل نماید

ایشان گمان نمودند که بهتر آن است که این اقدام در
موقع ورود سربارکلی طهران در اواخر ماه سپتامبر بشود و بعلاوه
گفتند که ایشان درایموقع ذکرى از این پیشنهاد نمودند برای اینکه
شما موقع دقت نظر در آرا داشته باشید

من در جواب گفتم که پیشنهاد مذکور را برای شما خواهم
فرستاد در صورتی که شما پیشنهاد سیوچریکف را قبول نمائید
من از ایشان خواهش نمودم که مضمون پیشنهاد را بنویسند و بعد
برای شما خواهم فرستاد تا اینکه اگر شما مایل به تغییری در آن
باشید اظهار نمائید

نمره ۲۲۲

تلگراف سرادواردگری بمستر مارلینک مورخه ۱۹ اوت
از وزارت خارجه لندن دوسال است که وزیر مختار از
این دربار حرکت کرده و يك سال و نیم است که شاه (انگیس)
تعیین احشام السلطنه را باین مقام قبول نموده است

حالا ما میشنویم که شاه (ایران) بدون اینکه کس دیگر را

پیشنهاد نماید این انتخاب را تغییر داده است دولت اعلیحضرتی
منتظرند که بیش از این دیسکر در انتخاب شخصی تعویق روی
نهد و بنظر ایشان این حرکت شاه بمنتهای درجه برخلاف ادب است

نمره ۲۲۳

تلگراف سرانواردگری برنیکسن مورخه ۳۰ ماه اوت
از وزارت خارجه لندن من به پیشنهاد مندرجه درتلگراف
۱۹ اینماه شد موافق و شما مجاز هستید که از کفیل وزارت امور
خارجه خواهش نمائید که مراسله متفقانه بنامه را بهمان طریقی که
مقرر شده ترتیب دهند

نمره ۲۲۴

تلگراف برنیکسن برادواردگری مورخه ۲۲ ماه اوت (از پترزبورغ
راجع تلگراف ۲۰ اینماه شما
سیو چرنکف بمن اطلاع میدهد که او ترتیب مراسله
خواهد داد که نمایندگان دولتین روس و انگلیس در موقع لزوم
برای شاه بفرستند

در جواب من گفتم که بعد از اینکه دولتین روس و انگلیس
مضمون مراسله را تصویب نمودند آنوقت دولتین در طهران بهم
شور خواهند نمود که درچه موقع در صورت لزوم فرستادن مراسله
بتر خواهد بود

نمره ۲۲۵

مراسله مستر مارلیتک برادواردگری ۱۰ ماه اوت از قلعت
آقا افتخار دارم که لفا سوادى از یادداشتیکه بر وفق

دستور العمل شما در خصوص توقیف وجه استهلاك سه ساله قرضه
۱۹۰۳ و ۴ بوزیر امور خارجه نوشته افتاد دارم
(امضا) جالزمارلینک

ملفوف در امره ۲۱۴

مراسله منرمارلینک به علاء السلطنه بتاريخ ۲۵ زویه ۱۹۰۸ از قلهک
حضرت اشرفا بموجب یادداشت ۳۱ مه اوت ۱۹۰۷
سفیر اعلیحضرتی افتخار داشت که بحضرت اشرف شما اطلاع بدهد
شروطی را که بموجب آن شروط دولت اعلیحضرتی حاضر است
که قبول خواهش دولت علیه ایران را راجع به توقیف وجه استهلاك
سه ساله قرضه ۱۹۰۳ و ۴ نماید

جوابی به یادداشت مذکور داده نشده ولی وجهی هم از
اصل مرصه بحال برداشته نشده و بملاوه در پرداخت سریع هم
تعویقی حاصل گردیده است

دولت اعلیحضرتی بجهت مذکوره فوق تصور نمود که
شروط مقرر را دولت ایران قبول نموده است لهذا در فوق
دستور العمل از دولت متبوعه خود من وریر امور خارجه سبق را
از نظریات دولت متبوعه خود مطلع ساختم

در جواب یادداشت ۲۴ فوریه که در آن مطالب مذکور
مدرج بود

جناب مشیرالدوله بمن اطلاع داد که جواب یادداشت
سراسپرینک رایس بهمین زودیها فرستاده خواهد شد هر چند که
بمجموعه است که از آن تاریخ گذشته لیکن تا بحال جواب بددداشت

مذکور برای من نرسیده است و اکنون از وزیر امور خارجه دولت اعلیحضرتی برای من تعلیماتی رسیده که حضرت اشرف شمارا مطلع بسازم که بواسطه نرسیدن جواب مهود و نظر باینکه فرغ فرضه بدهد تعویق افتاده وبملاوه از تاریخ ۴ ماه آوریل ۱۹۰۶ تابحال ابدأ ازوجه استهلاك پرداخته نشده است لهذا دولت اعلیحضرتی بپیچوجه اجازه نخواهند داد که بعد از این مذاکراتی در شرایط پیشنهادیه مندرجه در یاد داشت فوق الذکر سراسپرینک رایس بشود
نمره ۲۲۶

مراسله سترمارلینک بسرادواری مورشه ۱۲ اوت از قلهک آقا من افتخار دارم که بجملی از حوادث چهار هفته آخر ایرالرا بطور معمول انقاد دارم (چارلزمارایینک)
ملفوف در نمره ۲۲۶

مجمل حوادث ماهیانه ایران

اوضاع عمومی

شاه در باغ شاه متوقف است در آنجا تدارکات برای توقف طولانی او دیده میشود
امیر بهادر که ملقب بلقب سپهسالاری و بمقام وزیر جنگی همین گردیده است خیای ظاهراً قادر است هر چند که از اقدامات متین از تاریخ ۲۲ ژون تابحال جلو گیری شده و فقط مقاومت جدی از طرف اهالی تبریز بعمل آمده و آنها هنوز هم جنگ می نمایند ولی شانهای مشاهده میشود که در آتیه اقدامات متین از نو شروع خواهد شد

علمای نجف بر علیه شاه رأی داده و هر چند که تلگرافات آنها توقیف شده است ولی اخبار آنها مردم عموماً مطلع اند
اثر اخبار از عثمانی خیلی زیاد نبوده ولی بعد از این مؤثر واقع خواهد گردید

در این بین از قرار معلوم شاه خیلی دچار اشکالات مالی است و مسیو بیزو فعلاً مشغول نقشه ایست که شاید بعد از این اصلاحاتی کرده بشود سبب عمده خالی شدن خزانه تدارکات فوق العاده نظامی و فرستادن قشون به آذربایجان است
(امضا) چرچیل منشی السنه شرقی

ارومیه

مستر رتیس لو راپورت میدهد که کودکانی شاه ابداً اثری در ارومیه نبخشید و اظهار میدارد که با وجود فاقیت موقتی شاه نمیتواند که در آذربایجان بطور دلخواه خود حکمرانی نماید

مشهد

حزب ملین شهر شکست خود را قبول نموده و ابداً حیل جنگ را ندارند

تربت حیدری

مردم خبر کودکان را بدون تألم یا خوشحالی پذیرفتند

اصفهان

ظاهراً شاه هیچ طرفداری در اصفهان ندارد ولی با وصف
 این رؤسای ملین خیلی در وحشت هستند
 اقبال الدوله که بجای علاء الملک بحکومت معین گردیده
 هنوز وارد نشده است ممکن است که اشخاصیکه برای خود خطری
 تصور مینمایند در موقع ورود او بزیرال قوسواخاه متحصن شود
 ظاهراً آفانجفی برای شاه کار میکند ولی برادر او آفانورالله
 عنایا اظهار داشت که یکی از دستخط های شاه برخلاف مذهب و
 آزادی است

باب الحکومه اقبال الدوله در ۱۹ مه زوبه به اصفهان
 وارد شد

در ۸ ماه اوت او برئیس خود در طهران تلگراف محرره
 نمود که تلگرافی از رؤسای عنایا نحف واصل گردیده و آن تلگراف
 را بندرب یکی از مساجد حساب شده بودند مهد تلگراف مذکور این
 است که هر کس براه آزادی و مشروطیت کشته شود مثل شهدای
 کرب و بلا میباشد تلگراف را سربازان از درب مسجد پاره نمودند
 ولی باب الحکومه تقاضای استرداد نمودند بود بواسطه اینکه او میرسید
 که شاید سوائی فراهم آید

آفانور الله از روی منبر مردم را اصرار نمود که دکاهای
 خود را به بندد ولی باب الحکومه بتوسط جارچی بمردم اخطار
 نمود که هردگانی که بسته باشد سربازان او را غارت خواهند نمود

یزد

انتظام الملك از حکومت معزول گردید ولی او دو مرتبه بواسطه استدعای مردم از شاه بحکومت برقرار گردید از تاریخ اواخر ماه ژون راه یزد به نائین ناامن بوده دزدی از قواهل و پست شده و راه بواسطه عدم از سارقین سواره مسدود شده است کلیه رفت و آمد پست بهم خورده است و حکومتهم ظاهراً هیچ اقدامی نمیکند

سلطان آباد

وس قونسول اعلیحضرتی در ۶ ماه ژون راپورت داد که شش انجمنهای سیاسی درسلطانآباد است وهرکدام ازاینها میخواهند که شهر را اداره نمایند حکومت قدرتی ندارد و رؤسای این انجمنها علمائی هستند که میخواهند حسیات برعلیه اروپائیها را مابین مردم تولید نمایند

برای کمپانی دیگر خیلی مشکل شده است که مبلغ سی هزار لیره را که بکارخانه های قالی بافی برسم مساعده و یشم داده دریافت نماید

شیراز

دراول ماه ژویه پانزده نفر تویچی برای دریافت حقوق یک ساله عقب افتاده خود ازدولت ایران به قونسولخانه اعلیحضرتی متحصن شدند بعد پس ازاینکه قول به آنها داده شد که مواجب آنها پرداخته خواهد شد ما آنها را وادار نمودیم ~~که~~ از قونسولخانه خارج شوند

سرتیب فوج چهار محال هم به قونسول اعلیحضرتی اظهار نمود که ممکن است فوج او هم برای همین مقصود در قونسولخانه تحصن اختیار نمایند

جنگ مابین ده کمارج و دالکی که در موقع حکومت ظل السلطان موقوف شده بود مجدداً در ۶ ماه ژویه شروع گردید هیچ امید نظم در این راه برده نمیشود مگر در تحت فرمانفرمای مقتدوی

هرچند که شیراز خاموش مانده است ولی کلبه ایالت فارس در حال بی نظمی است و از هر طرف راپورت سرقت داده میشود کاررون در حال محاصره است نزاع مابین حان کمارج و میرزا کارنر حان نایب الحکومه سابق است شخص ثانی بقونسولخانه اعلیحضرتی در شیراز منعصن شده است

در عرض مدت ۴ الی ۲۵ ماه ژویه اعراف یست طهران را چهار مرتبه سرفت نمودند و راه اصفهان هم خیلی ناآهن است شیرازها تعیین آصف الدوله را بحکومت بواسطه عدم موقتیت او سابقاً در حکومت شیراز استنزا مینمایند سردار فیروز نایب الحکومه در ۱۶ ماه ژویه وارد کردید

(امضا ماژور استوکس آتاشه میلیر)

نمره ۲۲۷

مراسله مترمارلینک برادواردگری مورخه ۱۲ اوت ۱۹۰۸ از قلهک

آقا در اتمام مراسله غره اینماه خود افتخار دارم از

راپورت اینکه در ۶ اینماه مسیو بیزو بیاغ شاه احضار گردید محض

اینکه طرحی را که او برای اصلاح وزارت مالیه پیشنهاد نموده بود
بصدر اعظم حالی نماید

نتیجه ملاقاتی که بیش از دو ساعت طول کشید بی ثمر بود
بفیر از مشیر السلطنه دوسه وزیر دیگر در این ملاقات حضور داشتند
امیر بهادر جنگ هم که شخص او دارای دو شغل عمده که یکی
آن سپهسالاری و دیگری وزارت جنگ بود گاه گاهی حضور
بهم می رسانید

او پیش از اینکه تقاضای وجوهات فوری نماید شرکتی در
مذاکرات نداشت

باعث زحمت است که من تمام جزئیات حکامانی را که مسیو
بیزو برای من نقل کرده برای شما بنویسم همبقدر اظهار استمطاب
کافی است که باسننای علاء السلطنه که در آخر مذاکرات وارد
شد تمام وزرا و درباریهائی که حضور داشتند از صحبت آنها چنین
معلوم میگردد که آنها فقط از مسیو بیزو انتظار داشته که او بیک
وسيله پولی فراهم نموده و بانها برای حیث و میل بدهد

بالاخره مسیو بیزو تواست که صورتی از مصارف حبلی
لازم فوری دولت ایرانرا تحصیل نماید

صورت از قرار ذیل است

اصلاح عشون مخارج قورخانه خرید چادر وسایر مخارج
لوارم نظامی ۵۰۰۰۰۰ تومان

حقوق پس افتاده قشونی و حقوق هذه السنه و قیمت

۵۰۰۰۰۰

ملبوس قشونی

ساختن قلاع در سرحدات آذربایجان و آستارا و کرمانشاه
 میستان و بلوچستان ۳۰۰۰۰۰ تومان
 پرداخت حقوق دیوانی که بواسطه انقلابات اخیر
 پرداخته نشده = ۲۰۰۰۰۰

تتمه پرداخت قیمة تفنک و غیره که مرحوم مظفرالدین شاه
 خریده و خرید تفنک و فشنک جدید = ۵۰۰۰۰۰
 جمع کل (۲۰۰۰۰۰۰) =

این مبلغ که تقریباً ۴۰۰۰۰۰ لیره میشود مطابق است با
 مساعدت که ما در سال ۱۹۰۶ خیال داشتیم بدولت ایران بپردازیم
 بطوریکه مسیو بیزو اظهار داشت این درآمد عجیب بدون
 شک کار امیر بهادر جنگ است که از این مبلغ دو میلیون تومان
 یک میلیون هشتصد هزار تومان آن بجهت او خواهد رفت
 در حینی که مسیو بیزو نزد من بود خبر آوردند که
 قوام الدوله وزیر مالیه برای ملاقات من آمده است بنا برخواستش من
 مسیو بیزو هم توقف نمود پس از قدری صحبت وزیر مالیه به
 مسیو بیزو اظهار نمود که صورت را ارائه بدهد و از من سؤال
 نمود که عقیده شما در این خصوص چیست من در جواب از ایشان
 سؤال نمودم که آیا واقعا شما منتظرید که من بطور جدی دقت
 نظری در اینصورت بنمایم

دولت ایران از ما تقاضا مینماید که مبلغ زیادی باو بپردازیم
 در صورتی که مبلغ کثیری وجه بدست امیر بهادر جنگ بدون
 هیچ نوع ضمانتی از ترتیب صحیح مصارف آن داده خواهد شد